

תולדות חט"ו שיחה א'

ענינו של יצחק - העלאת המטה - מתבטא ביחס שלו לעשו.

על הפסוק "ואלה תולדות" (כה, יט) איתא במדרש: "ואלה מוסיף על הראשונים". שעשו בא בהמשך לישמעאל. ולפי זה יוצא שעיקר תולדות יצחק הוא עשו. והוא מפני שענין (תולדות) יצחק מתבטא בהיחס שלו לעשו.

והביאור: אברהם יצא ממנו ישמעאל, אך ישמעאל עשה תשובה. והוא מפני פעולת אברהם עליו בדרך מלמעלה למטה. ולכן "משמת אברהם נפל", כי מהותו לא נשתנה לטוב. ויצחק שענינו הוא העלאה מלמטה למעלה, חפירת בארות, הגביה את עשו, את המטה, אך אינו פועל על המטה כפי שהוא במקומו. ולכן רק ראש עשו הוא "בגו עיטפי" דיצחק, שראש עשו הו"ע עשו כפי שנתעלה, אך עשו כמו שהוא במקומו, בגופו, הוא רשע ולכן לא עשה תשובה. אך מ"מ גם ללא התשובה יש לו שייכות ליצחק, כי ה' ישראל מומר, ומצד ראשו ה' לו שייכות לקדושה.

ולכן יצחק רצה לברך את עשו כדי להעלות אותו לקדושה, ולמצוא את המים חיים שבו. ועבודת אברהם ויצחק ה' הקדמה ליעקב, שירד למקום המטה, ומשם גופא העמיד את השבטים.

וההוראה: מזה למדים בק"ו, שעאכו"כ לאחר מ"ת צריך להתעסק ולמצוא את המים חיים שבכל יהודי, ולקרוב לתורה.